

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: **20 Mayıs 2026**
Sayı: **19099**

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

44907

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 15.05.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Dun&Bradstreet'in 2025 Küresel İflas Raporu'na göre dünya genelinde iflas oranı %7 artarken, Türkiye'de bu oran %29'a ulaşmış ve toplam 573 şirketin iflas ettiği görülmüştür. 45 ülkenin incelendiği raporda 28 ülkede artış yaşanırken, Türkiye'nin bu artış hızında dünya ortalamasının belirgin biçimde üzerinde seyretmektedir. Türkiye'nin kendi iç ekonomik dinamiklerinin yanında bölgede yaşanan küresel sorunların da etkisiyle yapısal kırılmalıklar, likidite sıkışıklığı ve bozulan ödeme zinciri reel sektörde daha derin bir ayrışmaya yol açmakta, geçici dalgalanmalar yerine kalıcı hasarlar verebileceği izlenimler doğurmakta ve bu durum sektör temsilcileri ve uzmanlar arasında endişeye yol açmaktadır. Uzmanlara göre, küresel ölçekte hızlanan iflas dalgası, Türkiye'de daha belirgin ve daha sert hissedilmektedir. Veriler, basit bir yavaşlamadan ziyade şirket ekosisteminin bütününde bir aşınmaya işaret etmektedir. Dun &Bradstreet/CRIF verilerine göre 2024'te %23 artan şirket iflaslarının 2025'te %29'a yükselerek 573'e ulaşması sürecin tesadüfi değil, süreklilik kazanan bir kırılma olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu artış yalnızca kapanan firma sayısını değil, reel sektörün dayanıklılık kapasitesindeki zayıflamayı da yansıtmaktadır. Diğer taraftan başka bir görüş ise; şirket demografisinde yaşanan bozulmalardır. TOBB verilerine göre yeni kurulan şirket sayısında sınırlı gerilemeye karşın kapanışların hız kazanmasının ekonomik dinamizmin zayıfladığını göstermektedir. Bu durum, orta vadede üretim yapısının daralması ve rekabet gücünün aşınması riskini beraberinde getireceği ifade edilmektedir. Özellikle tekstil, inşaat ve mobilya gibi emek yoğun ve iç talebe duyarlı sektörlerde konkordato başvurularında yüksek artış yaşanmakta ve bu durumun sorunun sektörel değil, sistemik bir nitelik taşıdığını ortaya koymaktadır.

Türkiye'de yapısal kırılmalıkların ağırlığıyla birlikte yüksek reel faiz ve krediye erişimde yaşanan daralma, işletmelerin finansmana ulaşımını sınırlandırırken; enflasyonla mücadele kapsamında uygulanan sıkı para politikası reel sektör üzerinde doğrudan bir likidite baskısı oluşturduğu sektör temsilcileri tarafından ifade edilmektedir. Ayrıca ekonomimizin ithal girdi bağımlılığı yüksek üretim yapısı, döviz kuru hareketlerini hızla maliyetlere yansıtmakta; iç talepteki zayıflama ise şirketlerin nakit akışını daraltmaktadır. Sektör temsilcilerine göre, tahsilat sürelerinin uzaması ve gecikmeli ödemelerin artması, firmalar arasında zincirleme bir likidite baskısı yaratmakta ve bir işletmede başlayan sorun kısa sürede sektör geneline yayılabilmektedir. Bozulan ödeme zinciri, daralan finansman imkânları ve zayıflayan talep koşulları birlikte değerlendirildiğinde, sorunun daha geniş bir zemine yayıldığı görülmektedir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

44907

Uzmanlara göre, her bir iflas, yalnızca bir bilanço kapanışı değil; aynı zamanda tedarik zincirinde, istihdamda ve finansal sistemde yeni bir gerilim hattının oluşması anlamına gelmektedir. Üretim ve tedarik zincirinde özellikle ana sanayi firmalarında yaşanan daralmalar, yan sanayi ve alt yüklenici ağlarına hızla yayılmaktadır. Bu çerçevede, kapasite kullanım oranlarında orta vadede %5-7 bandında bir gerileme riski, eğilimin doğal bir uzantısı olarak değerlendirilmektedir. Finansal sistem üzerindeki baskı ise daha sessiz ama daha derin bir şekilde ilerlemektedir. Takipteki krediler (NPL) oranlarında beklenen artış, bankacılık sektörünün risk iştahını sınırlamakta; kredi kanalının daralmasına yol açmaktadır. Kredi mekanizmasının zayıflaması, özellikle işletme sermayesine bağımlı firmalar için kritik bir darboğaz yaratmaktadır. Yatırım iklimi açısından bakıldığında ise iflasların ve konkordato süreçlerinin yoğunlaştığı bir ekonomik ortamda hem yerli hem de yabancı yatırımcılar “bekle-gör” pozisyonuna geçmekte; bu da doğrudan yabancı sermaye girişlerinde yavaşlamaya neden olmaktadır. Bu yavaşlama yalnızca sermaye akışını değil, aynı zamanda teknoloji transferi ve üretim modernizasyonu süreçlerini de geciktirmektedir. Şirket iflasları ve kapanmaları, yalnızca üretim ve finansman dengelerini değil, aynı zamanda istihdam yapısını ve toplumsal refah düzeyini de doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle konu, teknik bir ekonomik başlık olmanın ötesinde, sosyal bir dönüşüm meselesi olarak değerlendirilmelidir. İstihdam kaybı bu sürecin en görünür sonucudur. Şirket kapanmalarındaki artış, özellikle emek yoğun sektörlerde işsizlik baskısını artırmakta; geniş tanımlı işsizlik oranları üzerinde yukarı yönlü bir etki oluşturmaktadır. 2025 yılı projeksiyonları, bu baskının 2-3 puanlık ilave bir artış potansiyeli taşıdığını göstermektedir. Bu yalnızca istatistiksel bir değişim değil; hanehalkı gelirleri ve tüketim davranışları üzerinde zincirleme etkiler üreten bir dönüşümdür.

Uzmanlara göre gelir dağılımı açısından bakıldığında ise tablo daha kırılgandır. Kapanan her işletme, yalnızca bir üretim biriminin değil, aynı zamanda orta sınıfın ekonomik dayanıklılığının da zayıflaması anlamına gelmektedir. Özellikle sanayi kentlerinde yoğunlaşan toplu işten çıkarmalar, yerel ölçekte sosyal dengeyi bozmakta; gelir adaletsizliğini derinleştirmektedir. Bu durum, yerel yönetimler üzerinde sosyal yardım ve istihdam destekleri açısından ek bir mali baskı yaratmaktadır. Bu etki, gelir dağılımından istihdama, bölgesel dengelerden toplumsal refaha kadar geniş bir alanı yeniden şekillendirdiği görüşü hakimdir.

Bu bağlamda;

1. Göreve başlangıç tarihiniz olan 04.06.2023'ten bu yana Türkiye genelinde kapanan şirket sayısı kaçtır? Söz konusu işletmelerin kapanma gerekçelerine ilişkin tarafınızca bir saha araştırması yapılmış mıdır? Şayet yapıldıysa kapanmalarına yol açan kök sebepler nelerdir? Bu sebeplerin bertaraf edilmesine ilişkin bir yol haritası oluşturulmuş mudur?
2. Bir taraftan piyasa baskısı ve kapanma süreçleri devam ederken diğer taraftan iflas etmiş/edecek durumda olan sanayici ve esnaftan, vergi ve prim borçlarını nasıl tahsil etmeyi düşünüyorsunuz? Bu hususta bir erteleme, yapılandırma veya borç/faiz silme gibi bir çalışmanız var mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

44907

3. Küresel konjonktür ve ülkemizin ekonomik durumu dikkate alınarak özellikle küçük ve orta ölçekli esnafa yönelik elektrik, kira, vergi ve finansman maliyetlerinin işletmeler üzerindeki baskısını azaltma ve faaliyetlerinin sürdürülebilirliği bakımından somut ve doğrudan adımlar içeren bir paket program planlamakta mısınız?
4. Ekonomimizin kırılgan yapısı ve üreticimizin yüksek maliyet endeksi göz önüne alınarak yerli üreticinin ithalat karşısında güçlendirilmesi ve korunmasına ilişkin orta ve uzun vadede ne tür tedbirler planlanmaktadır? Bu hususta bir çalışma var mıdır?
5. Küçük ve orta ölçekli esnafın finansmana erişimde yaşadığı sorunların çözümü için kamu bankaları aracılığıyla yeni kredi paketleri hazırlanması hususunda bir girişiminiz var mıdır? Bununla birlikte POS cihazı komisyonları ve banka kesintilerinin esnaf üzerindeki yükünü azaltmaya ilişkin bir düzenleme planlanmakta mıdır?
6. Küçük ve orta ölçekli esnafın talep ettiği sicil affına yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır? Son yıllarda artan vergi denetimleri ve cezai uygulamaların küçük esnaf üzerindeki etkileri tarafınızca analiz edilmiş midir? Bu hususta elde edilen sonuçlar nedir?
7. Enerji maliyetleri başta olmak üzere küresel ve bölgesel savaşların Türkiye'nin üretim, ihracat ve tedarik zincirleri üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir analiz yapılmış mıdır? Yapılan analizlerin sonuçlarına göre hangi somut adımlar atılmış veya atılması planlanmaktadır?
8. Sanayici ve girişimcilerin finansmana erişimde yaşadığı sorunlar nelerdir? Söz konusu sorunlara ilişkin tarafınıza ulaşan başvuru ve şikâyet var mıdır? Bu sorunların çözümüne yönelik hangi adımlar atılmıştır/atılacaktır?
9. Enflasyonla mücadele politikalarının üretim bandı ve sanayi sektörü üzerindeki etkilerine ilişkin tarafınızca yapılmış herhangi bir araştırma var mıdır? Bu politikaların üretim ve istihdam bakımında sonuçları ve etkileri nasıldır? Üretim bantlarının durma riskine karşı bir acil eylem planınız bulunmakta mıdır?
10. Tedarik zincirinde, istihdamda ve finansal sistemde oluşan gerilim sonucu sanayi üretiminde meydana gelen daralma/durmayla oluşacak kaybı önlemeye ilişkin kısa, orta ve uzun vadede hangi önlemler alınmakta/alınacaktır?
11. Konkordato ve iflaslara ilişkin son güncel veriler nedir? Özellikle tekstil, inşaat ve mobilya sektörlerinde yaşanan yüksek başvurunun gerekçelerine ilişkin bir araştırmanız bulunmakta mıdır? Söz konusu sebepleri bertaraf etmeye yönelik bir eylem planınız var mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA